

A jazdecký šport

Medzi ľuďmi je zaužívaným zvykom pri vstupe do nového roka poprieť si všetko najlepšie. Želaní je neúrekom. Mnohé sa spínia, pretože sú v moci človeka. Iné sú ťažko, resp. nespíniteľné pre ich nereálnosť. Medzi reálne a splniteľné želania, na ktoré človek často zabúda, je spoločenské správanie sa.

Spoločenské správanie sa v jazdeckom športe má zvlášť veľký význam. Potvrďuje a zvyrazňuje ho jeho dávna história i súčasnosť spoločenského správania sa ľudí zaoberajúcich sa jazdeckým športom.

Niekdajší príslušníci tzv. jazdeckých ľahkých kavalérií, jazdci-športovci, chovatelia koní, tréneri a pod., boli ľudia s vypestovaným citom pre estetiku zovňajška a s úhladným spoločenským „bontónom“.

Pri vstupe do jazdeckej sezóny roka 1970 je potrebné kritickým pohľadom obzrieť sa na rok 1969 a rozobrať stupeň spoločenského správania sa našich jazdcov.

Myslíme si, že je potrebné kladne hodnotiť túto stránku u mnohých reprezentantov jazdeckého športu. Horšie sú výsledky u jazdcov, najmä dorastencov a to obzvlášť na jazdeckých podujatiach provinčného charakteru.

Pravidlá jazdeckého športu presne uvádzajú, kto a za akých podmienok sa môže jazdeckých súťaží zúčastniť. Nie je potrebné rozoberať všetky aspekty, ktoré majú vplyv na hodnotenie spoločenského správania sa. Stačí si všimnúť oblečenia jazdca-pretekára. Ani tejto otázke sa nevenuje vždy náležitá pozornosť. Nie je najpodstatnejšia farba saka. Podstatná je úplnosť, čistota, estetika a primeranosť oblečenia.

Podobne sa prejavuje nedostatok disciplinovanosti pri zdravení. Často tu chýba galantnosť, zdvorilosť a úcta k obecenstvu a rozhodcom.

Groteskne vyzerá elegantne oblečený jazdec na nesprávne ustrojenom koni a opačne. Správne a dobre ustrojený kôň dokresľuje celkový pekný vzhľad dvojice pri športovom výkone.

Priestor spoločenského správania pravda nie je ohraničený len oblečením jazdca, ustrojením koní a pod., ale aj správaním sa mimo parkúru. I mimo parkúru si jazdec-pretekár musí uvedomiť, že reprezentuje jazdecký šport, podnik, oddiel. Svojim správaním ovplyvňuje mienku širokej verejnosti. Domnievame sa, že návštevnosť na pretekoch nie je len otázkou výkonu na parkúre, ale do značnej miery je ovplyvňovaná aj mienkou ľudí o jazdcoch-športovcoch.

Dosiahnuť vysoký stupeň spoločenského správania sa je možné nielen výchovou, ale aj vytváraním priaznivých podmienok, v ktorých jazdec-športovec žije, pracuje a súťaží. Aj na tomto úseku je ešte rad nedostatkov.

Jazdci, dospelí i dorastenci by si mali dať do plánu na rok 1970 osvojovanie si správneho chovania a vystupovania na verejnosti, pred obecenstvom i mimo neho. Tým iste napomôžu splneniu vlastných cieľov i jazdeckému športu.

František Hanzely

mikrointerview

Skutečnosť, že Spojené štáty nemohou proniknúť do predných pozícií vo svetovom drezúrnom jezdectve, tak ako sa jim to kdysi podarilo v military alebo ve skákani, nutí prední americké odborníky k zamyšleniu. Pries maximálnu podporu této disciplíny, bohatý koňský materiál a dostatek kvalifikovaných jezdců, zůstává americký drezúrni sport neustále na spodní příčce mezinárodního žebříčku. Jeden z amerických expertů vyslechl na své cestě Evropou názory nejúspěšnějších drezúrniích jezdců a nekvalifikovanějších odborníků NSR. mezi nimiž nechyběli ani pan Egon von Nelendorff, představitel známého jezdeckého institutu, pan Herbert Kuckluck, trenér mistrně Evropy paní Liselotte Linsenhoffové, jeho asistent pan Peilicke a další. Toto je souhrn jejich odpovědí na otázku:

Proč drezúrni jezdcí USA nedocílili lepšího umístění v mezinárodních soutěžích?

1. Spojené štáty jsou příliš velká země a drezúra je u nás tak rozšířená, že pro jezdce, kteří se o tuto disciplínu zajímají, je nemožné se sejit, vyměnit zkušenosti a sdělit vzájemně své poznatky.

2. Zájezdy vysoce talentovaných drezúrniích jezdců a jejich koní do Evropy jsou vzhledem k nákladům pro většinu z nich neuskutečnitelné.

3. Koně, které vy Američané kupujete, jsou příliš staří. Zratili už pružnost a brilanci, kterou můžete předpokládat pouze u mladého a dobře trénovaného koně.

4. Kupujete koně na úrovni „S“ nebo „T“, ale takovými koňmi se nevyhrává Velká cena drezúry.

5. Naproti tomu němečtí drezúrnií jezdcí mohou dovolit koupit nejlepší koně a najmout nej zkušenější trenéry z povolání. Jsou to jezdcí, kteří pěstují drezúrnií ježdění po mnoho let, vyrostli s ním a je pro ně přirozené jako dýchání, je jim něčím, jako náboženstvím. Budou tvrdě bojovat s každým, kdo se pokusí zaútočit na jejich vedoucí pozici.

6. Do drezúry musí být člověk úplně poblázněný. Jeden německý jezdec, majitel velkého podniku, vstává denně v pět hodin ráno a jezdí do té doby, než jde do práce.

8. Vy Američané si dnes koupíte drezúrniího koně určité úrovně a hned druhý den s ním chcete vyhrát příslušnou drezúrnií soutěž. Dobře to o vašich jezdcích řekl plukovník Alois Podhajsky, který je velkou kapacitou v drezúrniím ježdění: „Sotva ovládnou základní principy, už sní o Grand Prix.“

Podle „The Chronicle of the Horse“ (Z. V.)

